

Profesjonalna rejestracja a zmiany konstrukcyjne

Badanie dodatkowe po tzw. zmianach konstrukcyjnych jest jednym z najtrudniejszych badań przeprowadzanych w okręgowej stacji kontroli pojazdów.

Karol Rytel
dyrektor
ds. technicznych
w PISKP

Badanie to w głównej mierze polega na sprawdzeniu warunków technicznych, zarówno tych wynikających z ustawy „Prawo o ruchu drogowym”, jak i rozporządzenia w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz ich niezbędnego wyposażenia. Przeprowadzając tego typu badanie, należy pamiętać jeszcze o kilku innych kwestiach, które mają wpływ na procedurę jego przeprowadzenia.

Dopuszczenie jednostkowe

Art. 70zn. ust. 2-6. ustawy „Prawo o ruchu drogowym” stanowi:

2. Dopuszczeniu jednostkowemu pojazdowi, z zastrzeżeniem ust. 3-6, podlega nowy pojazd:

1) przed wprowadzeniem do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na którego typ producent lub importer nie uzyskał świadectwa homologacji typu WE pojazdu albo świadectwa homologacji typu pojazdu;

2) na którego typ zostało wydane świadectwo homologacji typu WE pojazdu albo świadectwo homologacji typu pojazdu, w którym przed rejestracją zostały wprowadzone zmiany w pojeździe, przedmiocie wyposażenia lub części, wpływające na zmianę warunków stanowiących podstawę do wydania świadectwa homologacji typu tego pojazdu.

3. Nowy pojazd zaprojektowany i zbudowany do użytku przede wszystkim na placach budowy, w kamieniołomach, w obiektach portowych lub w portach lotniczych, pojazd wolnobieżny, pojazd kategorii M1 przeznaczony do zawodów sportowych nie podlega obowiązkowi uzyskania dopuszczenia jednostkowego pojazdu. Producent takiego pojazdu może wystąpić o dopuszczenie fakultatywne poprzez uzyskanie dopuszczenia jednostkowego pojazdu, jeżeli pojazd spełnia odpowiednie warunki lub wymagania techniczne obowiązujące w procedurze dopuszczenia jed-

nostkowego pojazdu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 70zs ust. 1 pkt 1. Przepisu nie stosuje się do pojazdów, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy.

4. Nowy pojazd specjalny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywany przez Służbę Celno-Skarbową, Inspekcji Transportu Drogowego, Służby Więziennej i jednostek ochrony przeciwpożarowej lub nowy pojazd używany do celów specjalnych nie podlega obowiązkowi uzyskania dopuszczenia jednostkowego pojazdu. Producent takiego pojazdu może wystąpić o uzyskanie dopuszczenia jednostkowego pojazdu, jeżeli pojazd spełnia odpowiednie warunki lub wymagania techniczne obowiązujące w procedurze dopuszczenia jednostkowego pojazdu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 70zs ust. 1 pkt 1.

5. Dopuszczenia jednostkowego pojazdu nie stosuje się do tramwaju i trolejbusu.

6. W przypadku pojazdu kategorii M, N, O podlegającego dopuszczeniu jednostkowemu, dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego w uzasadnionych przypadkach zwalnia, w drodze decyzji administracyjnej, wnioskującego o dopuszczenie jednostkowe z obowiązku spełnienia niektórych wymagań technicznych, o których mowa w załączniku IV i XI do dyrektywy 2007/46/WE, pod warunkiem zastosowania wymagań alternatywnych równoważnych z wymaganiami określonymi w tych załącznikach w najwyższym możliwym do realizacji zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego i ochrony środowiska.

Z powyższych zapisów wynika, że gdy mamy do czynienia z nowym pojazdem bez homologacji (np. marki SAM) lub nowym pojazdem, który ma świadectwo homologacji, ale dokonano przebudowy (zmian konstrukcyjnych), podlega on wówczas dopuszczeniu jednostkowemu. W tym przypadku nie jest możliwa rejestracja tego pojazdu bez decyzji dopuszczenia jednostkowego wydanego przez Transportowy Dozór Techniczny. Oczywiście należy pamiętać o wskazanych wyżej włączeniach (np. pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej).

Profesjonalna rejestracja

Art. 80s. ust. 1. ustawy „Prawo o ruchu drogowym” stanowi:

Dokumentem stwierdzającym dopuszczenie do ruchu niezarejestrowanego wcześniej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą pojazdu samochodowego, motoroweru, ciągnika rolniczego lub przyczepy w celu wykonywania jazd testowych tymi pojazdami w ramach działalności prowadzonej przez podmiot uprawniony jest profesjonalny dowód rejestracyjny wraz z profesjonalnymi tablicami (tablicą) rejestracyjnymi.

Analizując powyższe zapisy, należy stwierdzić, że profesjonalna rejestracja pojazdu ma służyć wykonywaniu jazd testowych. Nie jest to rejestracja „z urzędu”, zatem nie należy traktować tego pojazdu jako pojazdu zarejestrowanego.

Badanie techniczne – identyfikacja

Rozporządzenie w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach w § 2. ust. 1. pkt 1), określa sposób identyfikacji pojazdu poprzez:

a) *sprawdzenie cech identyfikacyjnych oraz ustalenie i porównanie zgodności faktycznych danych pojazdu z danymi w: dowodzie rejestracyjnym;*

- *pozwoleniu czasowym, w tym dla pojazdu, o którym mowa w art. 70d ust. 3 ustawy wraz z kartą pojazdu, o ile została wydana,*

- *karcie pojazdu dla pojazdu zarejestrowanego, o ile została wydana, łącznie z danymi i informacjami, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 1 i 13 ustawy,*

- *pokwitowaniu, o którym mowa w art. 132 ust. 2 ustawy, łącznie z danymi i informacjami, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 1 i 13 ustawy,*

b) *sprawdzenie prawidłowości oznaczeń i stanu tablic rejestracyjnych pojazdu; sprawdzenie nie dotyczy badania, o którym mowa w art. 81 ust. 3 ustawy, z wyjątkiem pojazdów zarejestrowanych czasowo na podstawie art. 74 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy,*

c) *sprawdzenie zgodności z danymi zgromadzonymi w Centralnej Ewidencji Pojazdów, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 1, 8-10, 12, 13 oraz 15 ustawy, z wyjątkiem danych o pojazdach, o których mowa w art. 73 ust. 3 ustawy, oraz danych osobowych właściciela, posiadacza lub użytkownika pojazdu;*

Warunkiem koniecznym do przeprowadzenia badania technicznego jest identyfikacja pojazdu. W tym celu należy posłużyć się jednym z dokumentów, które służą do identyfikacji pojazdu (dowód rejestracyjny, pozwolenie czasowe, karta pojazdu, pokwitowanie zatrzymania dowodu rejestracyjnego lub pozwolenia czasowego). Dodatkowo należy porównać dane zgromadzone w Centralnej Ewidencji Pojazdów. Od 11 lipca 2021 r. podmioty prowadzące profesjonalną rejestrację pojazdu mają obowiązek umieszczania danych o pojeździe w CEP (art. 80b ust. 1 pkt 8a, 8b ustawy PoRD).

W podsumowaniu należy wskazać, że aby było możliwe przeprowadzenie dodatkowego badania technicznego po zmianach konstrukcyjnych, konieczna jest identyfikacja pojazdu (dokument identyfikacyjny zgodny z tablicą rejestracyjną oraz możliwość pobrania danych z CEP.) Teoretycznie profesjonalna rejestracja pojazdu gwarantuje spełnienie tego wymagania, ale należy mieć na względzie, że pojazd nie jest pojazdem zarejestrowanym z urzędu. Zatem należy go traktować jako nowy pojazd, na którego – w przypadku dokonania zmian konstrukcyjnych – powinna być wydana decyzja dopuszczenia jednostkowego. Oczywiście wyjątkiem jest tutaj grupa pojazdów, która jest wyłączona zarówno z homologacji, jak i dopuszczenia jednostkowego. Dodatkowo należy pamiętać o pojazdach, o których mowa w art. 73 ust. 3 (resortowe) – ich danych nie pobierzemy z CEP, ponieważ nie znajdują się tam. Wówczas pozostaje jedynie możliwość zapisu w rejestrze badań technicznych w tzw. „trybie awaryjnym”. Ostatecznie jednak należy wskazać, że zgodnie z literalnymi zapisami ustawy „Prawo o ruchu drogowym”, profesjonalna rejestracja pojazdów została określona **w celu wykonywania jazd testowych tymi pojazdami.** ■